

**Magiczny
Kraków**

„Myśli rozbrykane” Ramóna Gómeza de la Serny w Instytucie Cervantesa

2013-03-22

Od 14 marca do 29 kwietnia w Instytucie Cervantesa w Krakowie (ul. Kanonicza 12) można poznać słynne „myśli rozbrykane” Ramóna Gómeza de la Serny. Zapraszamy na wystawę „Greguerie”, zorganizowaną przez Instytut we współpracy z Museo ABC (Madryt). Wstęp wolny!

Ramón Gómez de la Serna (1888-1963), albo po prostu Ramón - bo lubił, aby właśnie tak go nazywano - to człowiek, który wprowadził europejską awangardę początków XX w. na hiszpańskie salony literackie, sam zaś stał się ikoną obrazoburczych i rewolucyjnych ruchów artystycznych w Hiszpanii przed wojną domową. Octavio Paz uważał go za jednego z najlepszych pisarzy języka hiszpańskiego, a Neruda sądził, że zasłużył on na literackiego Nobla.

De la Serna poświęcił się twórczości literackiej, chociaż ukończył prawo. Pracował on jako dziennikarz, reporter radiowy, kronikarz cyrkowy, rysownik i aktor. Od 1908 r. kierował pismem *Prometeo*, gdzie jako jeden z pierwszych w Europie wydrukował własne tłumaczenie Manifestu futurystycznego Marinettiego. Europejskiej awangardzie poświęcił książkę pt. *Ismos*. Stworzył nową formę ekspresji, słynne *greguerie* („myśli rozbrykane”), które zdefiniował równaniem „metafora + humor”. Od 1915 r. prowadził słynne spotkania literatów w madryckim Café del Pombo, gdzie odczyty wygłaszał np. przebrany za Murzyna lub siedząc na trapezie. Był duchowym bratem dadaistów i futurystów oraz prekursorem surrealizmu. Razem z nim hiszpańską odmianę awangardy - ultraizm - tworzył m.in. Jorge Luis Borges.

Po wybuchu hiszpańskiej wojny domowej w 1936 r., wraz ze swoją żoną, pisarką Luisą Sofovich, de la Serna wyemigrował do Buenos Aires, gdzie mieszkał do śmierci w 1963 r.

Greguerie - „myśli rozbrykane” - to najbardziej oryginalne, a zarazem najbardziej popularne dzieło pisarza, które polskim czytelnikom kojarzyć się może z „myślami nieuczesanymi” Stanisława Jerzego Leca. Są to konceptualne aforyzmy i krótkie formy poetyckie, które Ramón zaczął pisać na początku XX w. Geniusz de la Serny polega na odkrywaniu fantastycznych analogii i na wykorzystaniu codzienności jako tworzywa twórczego. Dzisiejsze SMS-y i tweety, w których rzeczywistość zostaje skondensowana w kilku znakach, to w prostej linii spadkobiercy *greguerii*.

Na wystawie zobaczymy 97 oryginalnych rysunków i towarzyszących im poetyckich, zabawnych tekstów, pochodzących z magazynu kulturalnego *Blanco y negro* i dziennika *ABC* (z kolekcji Muzeum *ABC* w Madrycie). Dzielą się one na kilka serii, które autor zatytułował *Cyfry paryskie*, *Cyfry niemieckie*, *Cyfry terażniejsze*, *Greguerie ilustrowane* i *Greguerie*.

Na wystawie wyświetlany będzie także pierwszy hiszpański długometrażowy film dźwiękowy *El misterio de la Puerta del Sol* (*Tajemnica Puerta del Sol*) z 1929 roku oraz krótkometrażowy film *El orador o la mano* (*Mówca lub ręka*) z 1928 roku z udziałem Ramóna Gómeza de la Serny.

Wstęp na wystawę jest wolny! Zapraszamy!